

LUCAS EN DE AANSLAG
IN HET PRINSENHOF

MARTIN KRUINIGER

38

Inhoud

Voorwoord	2
Proloog	3
1. het Pistool Dat Alles Veranderde	5
2. Twee Dagen Voor Het Schot	9
3. Deveny en de Eeuwen	15
4. de Stad Vol Schaduwen	25
5. de Prins van de Stad	30
6. de Schaduw van Guyon	35
7. Wat Het Medaillon Verbergt	41
8. de Dag Voor De Donder	48
9. de Drie Schoten	55
10. Terug Naar Stilte	61
Nawoord	66

© Copyright 2025 door Martin Kruiniger – Alle rechten voorbehouden.

Het is niet toegestaan om enig deel van dit document te reproduceren, te dupliceren of door te geven, noch in elektronische vorm, noch in gedrukte vorm. Het opnemen van deze publicatie is streng verboden.

Voorwoord

Geschiedenis lijkt soms stil te staan, alsof de gebeurtenissen netjes opgeborgen liggen in boeken, vitrines en oude schilderijen. Maar wie goed kijkt, ontdekt iets anders. Het verleden ademt. Het fluistert. Het beweegt zich dichterbij dan je denkt.

In dit verhaal komen Lucas, Josefien, Chase en Spot terecht op een moment dat de loop van Nederland voorgoed veranderde. Iedereen kent de moord op Willem van Oranje, maar bijna niemand heeft ooit gezien hoe de dagen ervoor voelden. Hoe Delft klonk. Hoe de spanning groeide. Hoe één beslissing alles kon laten kantelen.

Wat gebeurt er wanneer kinderen uit onze tijd dwars door die geschiedenis heen vallen? Hoe voelt het om iemand te ontmoeten waarvan je al weet hoe zijn verhaal zal eindigen? En kun je jezelf stilhouden wanneer je het liefst zou schreeuwen dat er gevaar dreigt?

Dit boek neemt je mee door de straten van Delft, door het Prinsenhof, door de stilte voor het schot en de vragen die niemand hardop durft te stellen. Het is een reis over moed, vriendschap en het besef dat sommige gebeurtenissen niet kunnen veranderen, hoe graag je dat soms ook zou willen.

Dank je wel dat je deze reis wilt maken.
Sommige verhalen lees je.
Dit verhaal lééf je.

Proloog

De kamer was stil.

Niet de gewone stilte van een museumzaal, maar een dikkere, zwaardere stilte. Het soort stilte dat in oude muren kruipt en daar blijft hangen, alsof de stenen zelf nog iets te vertellen hebben. De muren van het Prinsenhof droegen al eeuwen een geheim met zich mee, en wie goed luisterde kon het bijna horen.

Onder het kleine venster viel een strook licht op de vloer. Het raakte precies de plek waar ooit een man had gestaan. Een man die veel te vroeg viel. Een man die een land had gevormd dat hij zelf niet meer zou zien groeien.

Willem van Oranje.

De prins die een volk bij elkaar bracht.

De man wiens laatste stappen hier waren gezet.

En ergens, in een ander stuk tijd, ademde Delft dezelfde lucht in. Maar toen rook de stad naar regen op natte daken, naar paardenzweet, en naar de spanning van oorlog. De kasseien waren koud, de lucht scherp en elke voetstap kon een spion zijn. Ieder gefluisterd woord kon gevaar betekenen.

Twee pistolen.

Drie schoten.

Eén moment dat de geschiedenis voorgoed zou splijten.

In een schaduw wachtte een man op zijn kans.

Balthasar Gerards.

De naam die in stilte door de gangen zou blijven hangen.

En ver weg, of misschien juist heel dichtbij, stond een horloge op het punt om te tikken.

Zacht. Voorzichtig.

Alsof de tijd aarzelde.

Want soms beslist de tijd zelf dat het genoeg is.
Soms duwt hij iemand naar een plek waar hij nooit had moeten staan.
En soms laat hij iemand iets zien wat nooit voor hem bedoeld was.

De geschiedenis lag klaar.
En het enige wat nodig was om haar wakker te maken,
was één Tik...tak...

1. het Pistool Dat Alles Veranderde

Het Prinsenhof rook altijd een beetje naar oude stenen en boenwas, alsof elke tegel een laag geschiedenis vasthield die nooit meer weg zou gaan. Lucas liep langzaam de museumzaal binnen, zijn handen diep in de zakken van zijn jas, terwijl Chase dicht tegen zijn been aan liep. Spot zat op Josefien's schouder, zijn kleine pootjes stevig in de stof van haar trui, zijn neusje trillend alsof hij wist dat ze hier niet zomaar waren.

De ruimte was stil.

Te stil.

Voor hen stond de glazen vitrine waarin maar één pistool lag. Het enige overgebleven wapen van Balthasar Gerards. De man die op 10 juli 1584 Willem van Oranje had doodgeschoten in ditzelfde gebouw. Het pistool lag scheef op een stoffen ondergrond, klein maar dreigend, alsof het wist wat het ooit had gedaan.

Josefien bleef staan. Ze keek ernaar zonder te knippen.

Lucas merkte het meteen. Haar ademhaling veranderde, werd korter, sneller. Hij kende dit. Josefien had geen woorden nodig om duidelijk te maken dat er iets gebeurde.

Spot kroop diep weg onder haar haar.
Altijd een slecht teken.

“Gaat het?” vroeg Lucas zacht.

Josefien antwoordde niet.

Ze tilde haar hand op, heel langzaam, alsof een kracht haar pols vasthield. Ze raakte het glas niet aan, maar kwam dichtbij. Té dichtbij. Haar vingers begonnen te tintelen. Ze kneep haar ogen dicht.

Toen kwam het.

Een korte flits.

Een beeld dat niet van nu kon zijn.

Een trap. Houten treden. Een mantel. Een schaduw die bewoog.
Drie schoten die ergens ver weg echoden in haar hoofd.

Josefien deinsde achteruit.
Lucas ving haar op.

“Het was niet gewoon,” fluisterde ze. “Dit voelde anders dan anders.”

Hij wilde haar vragen wat ze precies had gezien, maar nog voordat hij iets kon zeggen, voelde hij het. Een koude rilling langs zijn arm. Niet normaal koud, maar precies de soort kou die hij haatte. De soort kou die alleen verscheen als zijn horloge iets wilde zeggen.

Chase begon te piepen en liep twee rondjes om Lucas heen. Josefien slikte.
“Het gebeurt weer, hè?”

Lucas haalde zijn hand uit zijn zak.
Daar lag het.

Het gouden zakhorloge dat ooit van niemand geweest was, en toch altijd op hem had gewacht. Het horloge dat nooit tikte. Niet één seconde.
Tenzij...
Tenzij er iets ging gebeuren.

Het lag stil in zijn hand.
Te stil.
Alsof het wachtte op een seintje dat alleen het verleden kon geven.

Toen klonk het.
Zacht.
Bijna onhoorbaar.

Tik...tak...

Lucas' hart sloeg over.
“Josefien,” fluisterde hij.

Maar het horloge zweeg meteen weer.
Alsof het zich bedacht had.

Josefien keek om zich heen. De museumruimte leek opeens verder weg.
De muren trokken langzaam naar achteren, alsof de ruimte zich wilde uitrekken. Chase ging laag op zijn poten staan, zijn kop naar beneden.
Spot kroop volledig weg onder Josefien's haar, alleen een klein plukje beweging verraadde dat hij er nog was.

Het horloge tikte opnieuw.
Harder deze keer.

Tik...tak...

Josefien pakte Lucas' arm vast. "Het is te vroeg. We zijn niet eens voorbereid."

Maar de tijd vroeg nooit toestemming.

De lucht werd dikker.
De vloer leek te ademen.
Een zwakke mist rolde langs hun schoenen, alsof iemand een sluier over de geschiedenis trok.
Lucas voelde het bekende trekken achter zijn ribben, alsof onzichtbare handen hem naar voren duwden.

Tik...tak...

De mist werd grijs.
Dan donkerder.
Het museum vervaagde.
De vitrine werd een silhouet.
Het pistool een schim.

"Lucas," fluisterde Josefien, "hou mijn hand vast."

Hij greep haar vast.
Chase schoot tegen hem aan.
Spot trilde onder haar haar.

Laatste Tik...tak...

Een felle flits vulde de hele kamer, alsof iemand de tijd zelf openbrak.

En toen waren ze weg.

2. Twee Dagen Voor Het Schot

De stilte na de flits duurde precies lang genoeg om eng te worden.

Lucas merkte als eerste dat de lucht anders rook. Het was alsof iemand alle moderne geuren had uitgegumd en had vervangen door iets dat ouder was. Vochtig steen. Houtrook. Een vage geur van mest en bier die ergens vandaan sloop. Hij deed zijn ogen open en kneep ze meteen half dicht tegen het felle daglicht.

Ze stonden niet meer in het museum.

De vloer onder zijn voeten was geen gladde parketvloer meer, maar ongelijke stenen. Koude kloostertegels, grijs en licht versleten in het midden, waar eeuwen lang voeten hadden gelopen. Boven hen hing geen modern plafond met verlichting, maar een houten balkenconstructie. De muur links van hen was ruw, met witkalk die op sommige plekken was afgebladderd.

“Lucas...” Josefiën’s stem trilde. “We zijn weer geweest, hè.”

Spot zat nog steeds op haar schouder, maar zo diep onder haar haar dat hij bijna niet meer te zien was. Chase stond laag op zijn poten, de staart omlaag, neus hoog in de lucht. Hij snuffelde terwijl hij langzaam een rondje maakte. De nagels van zijn poten tikten kort op de steen.

Lucas slikte.

“Even checken,” mompelde hij.

Hij haalde het zakhorloge uit zijn zak. Het lag stil. Geen tik. Geen trilling. Alleen het doffe goud en een paar krassen die al even oud leken als de stad zelf.

“Hij doet niets,” zei Lucas. “Dus we zitten vast. Voor nu.”

Josefiën draaide langzaam een rondje en keek om zich heen. Ze stonden in een overdekte gang, een kloostergang met bogen die uitzicht gaven op een binnenplaats. Aan de andere kant van de gang waren deuren, houten

panelen, ijzeren beslag. De lucht was koel en licht, met een briesje dat door de open bogen naar binnen trok.

“Dit is het Prinsenhof,” fluisterde Josefen. “Niet het museum, maar... het echte.”

Lucas volgde haar blik. De binnenplaats lag lager dan de gang, met gras, een stukje pad en een put in het midden. Het zag er levend uit. Geen stille tentoonstelling meer. Er liep een vrouw met een mand, twee jongens renden langs de rand van het gras en ergens verderop klonk het zachte gerinkel van metalen emmers.

“Dus...” Lucas ademde diep in. “We zitten in het verleden. Weer. Vraag is alleen wanneer.”

Alsof iemand het wilde beantwoorden, klonk er buiten een mannenstem die iets riep. Het was geen moderne roep, maar een mengeling van oude klanken en bekende woorden.

“Het is acht juli,” hoorde Josefen. “Acht juli, mensen. De markt is al begonnen, schiet eens op.”

Ze keek Lucas scherp aan.

“Acht juli,” herhaalde ze. “En Willem wordt op tien juli doodgeschoten.”

Lucas voelde zijn maag zich samenknijpen.

“Dat is overmorgen.”

Chase blafte één keer zacht, alsof hij de spanning proefde.

Ze werden opgeschrikt door voetstappen achter hen. Lucas draaide zich om. In de deuropening van de gang stond een meisje van ongeveer hun leeftijd. Misschien iets ouder. Ze droeg een eenvoudig linnen hemd met daarover een donker lijfje, een lange rok die haar enkels raakte en een schort dat al sporen van werk droeg. Haar haar zat opgestoken onder een eenvoudige kap, maar er waren plukjes losgeraakt.

Ze keek hen aan met grote ogen. Eerst geschrokken, daarna vooral verbaasd.

“Wat doen jullie hier?” vroeg ze. Haar stem had een helder Delfts accent, ouderwets maar herkenbaar. “Jullie horen niet in deze gang te zijn.”

Lucas wist even niet wat hij moest zeggen. Josefien was sneller.

“Sorry,” zei ze. “We zijn... verdwaald. We waren hier aan het kijken en... we wisten niet dat hier... mensen werkten.”

Het meisje kneep haar ogen een beetje samen, alsof ze probeerde te bepalen of dit een slecht smoesje was.

“Jullie kleding is vreemd,” zei ze. “En die hond...” Ze keek naar Chase, die nu langzaam naar haar toe liep, zijn staart voorzichtig bewegend. “...die heb ik nog nooit gezien.”

Chase snuffelde aan haar hand, likte haar vingers en ging toen naast haar zitten, alsof hij wilde zeggen dat alles in orde was. Het meisje barstte zacht in lachen uit.

“Hij is lief,” zei ze. “Hoe heet hij?”

“Chase,” antwoordde Josefien.

En bijna automatisch voegde Lucas eraan toe: “Ik ben Lucas, dit is mijn zusje Josefien. En dat is Spot.” Hij gebaarde naar haar schouder.

Het meisje boog iets dichterbij, zag het kleine diertje onder het haar vandaan komen en glimlachte verrast.

“Dat is een heel klein beest,” zei ze zacht. “Ik ben Adriana.”

Ze keek nog eens goed naar hun schoenen, hun broeken, de ritsen en naden die niet pasten bij deze tijd.

“Jullie komen niet uit Delft,” zei ze toen. “Tenminste niet uit het Delft dat ik ken.”

Lucas voelde hoe zijn wangen warm werden.
“Niet helemaal,” zei hij. “We zijn... ver van huis.”

Adriana haalde diep adem, alsof ze een beslissing nam.
“Als iemand anders jullie zo ziet, krijgen jullie problemen,” zei ze. “Er lopen hier wachters, en er is al genoeg wantrouwen in de stad. Kom.”

Ze wenkte hen en liep de gang uit, de binnenplaats op. Ze volgden haar langs een muur, onder een boog door en zo een andere gang in. Lucas probeerde ondertussen zoveel mogelijk details in zich op te nemen. De structuur van de muren. De vorm van de ramen. De manier waarop het licht door de bogen viel.

“Dit is dus echt het Prinsenhof,” fluisterde hij tegen Josefien. “Niet nagebouwd. Dit is het.”

“Ja,” fluisterde zij terug. “En ergens in dit gebouw loopt Willem van Oranje nu rond, zonder te weten wat er gaat gebeuren.”

Adriana keek om.
“Waar komen jullie vandaan?” vroeg ze. “En vertel alsjeblieft geen verhaaltje, ik merk het als iemand liegt.”

Josefien opende haar mond, sloot hem weer en keek naar Lucas. Hij haalde zijn schouders op.

“Het is ingewikkeld,” zei hij. “Maar we bedoelen het goed. We willen niemand kwaad doen. We willen eigenlijk alleen... begrijpen wat hier is gebeurd.”

Adriana bleef even stilstaan in de gang. Ze beet op haar lip.

“Er wordt veel gefluisterd,” zei ze zacht. “Over Spanje. Over verraders. Over gevaar. De Prins is niet veilig, zeggen sommige mensen. Anderen zeggen dat God hem beschermt. Ik weet niet wie gelijk heeft, maar ik weet wel dat iedereen gespannen is.”

Ze zuchtte.

“Als jullie zeggen dat jullie niemand kwaad doen, geloof ik dat. Chase zou anders niet zo rustig zijn.”

Chase keek op bij zijn naam, kwispelde kort en liep weer verder.

Ze kwamen uit bij een poort die naar buiten leidde, naar de straat. De lucht buiten was luidruchtiger dan binnen. Er was geroep, gelach, gekibbel. De klank van houten wielen op steen, het kreunen van karren, het geschreeuw van een marktkoopman die vis verkocht. De lucht was dikker, voller. Een mengsel van rivierwater, mensen, dieren en werk.

“Dit is Delft,” zei Adriana, alsof ze hen haar stad voorstelde. “Ga niet te ver alleen. En zeg niemand dat jullie in het Prinsenhof waren zonder toestemming. Dat levert problemen op.”

Lucas knikte.

Ze liepen samen een stukje over de straat. Aan de overkant stonden houten kramen waar brood en groenten werden verkocht. Iets verderop zag Lucas een glimp van de toren van de Nieuwe Kerk, scherp tegen de lucht. Hij voelde een steek van herkenning, alsof hij door de tijd heen naar een bekende skyline keek.

“Luister,” zei Adriana ineens zachter. “Over twee dagen is er een grote bijeenkomst. De Prins is al dagen hier in het Prinsenhof. Er gaan geruchten dat er iemand op hem aast, maar niemand weet wie. Of misschien willen ze het niet weten.”

Josefien keek naar de stenen onder haar voeten.

“En zij wel,” fluisterde ze zo zacht dat alleen Lucas het hoorde.

Hij wilde iets zeggen, maar hij merkte dat zijn nekhaar overeind ging staan. Niet door de kou, maar door dat andere gevoel. Dat gevoel dat je krijgt als iemand je aanstaart zonder dat je weet van waar.

Chase stopte met lopen. Zijn lichaam werd stijf, zijn kop draaide langzaam naar rechts. Rakelings langs een smalle steeg die uitkwam op de straat waar ze liepen.

“Voel jij dat ook?” vroeg Josefen.

Lucas knikte. Hij deed alsof hij naar een kraam aan de overkant keek, maar zijn ogen gleden langs de randen van de gebouwen, langs de hoeken, de schaduwen, de donkere deuropeningen.

Heel kort zag hij iets.

Een beweging.

Een silhouet dat zich net terugtrok in een steeg toen hij keek.

“Wij zijn niet de enigen die nieuwsgierig zijn,” zei hij zacht.

Adriana volgde zijn blik. Haar gezicht werd een fractie bleker.

“Die man stond er net ook al,” fluisterde ze. “Toen wij het Prinsenhof uitkwamen.”

“Wie is het?” vroeg Josefen.

Adriana schudde haar hoofd.

“Ik weet het niet,” zei ze. “Maar hij kijkt te veel. En in deze dagen is dat gevaarlijk.”

Spot kroop nog dieper onder haar haar. Chase gromde heel zacht, laag in zijn keel, net hoorbaar.

Lucas keek nog één keer naar de steeg, waar nu alleen maar schaduw en stilte waren.

De geschiedenis was geen verhaal meer.

Ze zaten er middenin.

En iemand had hen in de gaten.

3. Deveny en de Eeuwen

Ze waren nog steeds onrustig toen ze de markt af liepen.

De man die hen had gevolgd liet zich niet meer zien, maar dat maakte het alleen maar erger. Lucas vond het bijna fijner als hij hem kon aanwijzen. Nu was het alleen een gevoel in zijn nek en tussen zijn schouderbladen, alsof er een paar ogen zaten die niet bij hem hoorden.

“Hij is weg,” zei Adriana, terwijl ze langs een kraam met groenten liepen. “Maar dat betekent niet dat hij er niet meer is.”

“Dat is een troost,” mompelde Lucas.

Josefien had Spot weer iets hoger op haar schouder gezet. Er staken net twee donkere kraaloogjes onder haar haar vandaan. Chase liep dicht langs Lucas, zijn staart laag, zijn neus constant in beweging. Hij leek een lijst te maken van alle geuren in de straat, maar er was iets in zijn houding dat zei dat hij vooral op zoek was naar gevaar.

Ze liepen een smalle zijstraat in, weg van het drukste deel van de markt. De stenen onder hun voeten waren hier vochtiger, de muren aan weerszijden hoger. Waslijnen hingen boven hun hoofden, met linnengoed dat in de lucht bewoog als bleke vlaggen.

“Hier is het rustiger,” zei Adriana. “Hier komen minder soldaten.”

Ze had nog maar net uitgesproken of Chase stopte.

Zijn poten gleden een klein stukje vooruit, zijn nagels klikten kort op de steen. Zijn lichaam verstijfde. De haren in zijn nek kwamen omhoog. Hij stond met zijn kop laag, oren naar voren, ogen gericht op iets verder in de straat.

“Wat is er, jongen?” vroeg Lucas zacht.

Nog voor Chase kon reageren, klonk er een ander geluid.

Een korte, lage grom. Niet van hem.
Van een andere hond.

Uit de schaduw aan het eind van de straat kwam een klein, ruig hondje tevoorschijn. Zijn vacht was geelbruin en wat warrig, zijn snuit vierkant en zijn ogen fel en scherp. Hij hield zijn kop laag en gromde zacht, maar zijn staart kwispelde onzeker.

“Een Hollandse Smoushond,” fluisterde Adriana verrast. “Die zie je hier niet vaak.”

Het hondje stapte dichterbij, stopte op een paar meter afstand en keek Chase strak aan. Chase gromde heel even terug, heel zacht, maar zijn staart begon voorzichtig te bewegen. Hij liet zijn kop zakken en maakte zich klein, alsof hij wilde zeggen dat hij geen ruzie zocht.

“Rakker,” klonk er een stem. “Rustig. Hij is geen vijand.”

Het was geen stem uit 1584.
Lucas hoorde het meteen.

Hij kende het soort intonatie. De manier waarop woorden werden uitgesproken. De snelheid van de zinnen. De klank van iemand die gewend was aan een heel andere wereld. Een wereld met mobiele telefoons, oordopjes en stoplichten.

Uit de schaduw stapte een meisje.

Ze was ongeveer zeventien, misschien net iets ouder dan Lucas. Ze droeg een geleende jurk die duidelijk uit een andere kast kwam dan haar eigen kleding. Het lijfje zat net iets te strak, de mouwen waren te kort, en de rok was iets te lang voor iemand die gewend was om snel te bewegen. Maar onder die laag stof zag je het meteen. De manier waarop ze stond. Hoe ze haar gewicht op één been zette. Hoe ze om zich heen keek.

Ze hoorde hier niet.
Net als zij.

Haar haar viel losjes langs haar gezicht, niet zo netjes ingestopt als bij de meeste meisjes die ze tot nu toe hadden gezien. Rond haar hals hing een ketting. Op de ketting zat een rond medaillon dat dof glansde in het zwakke licht van de straat.

Ze keek eerst naar Chase. Toen naar Rakker. Pas daarna naar Lucas.

En ze bleef stilstaan.
Alsof ze een geest zag.

“Wacht even,” zei ze zacht.

Lucas voelde dat zijn mond droog werd. Er was iets in haar blik dat hem zenuwachtig maakte. Alsof zij meer wist dan hij zelf.

“Ken ik jou niet?” vroeg ze.

Dat was zo’n moeilijke vraag geworden de laatste tijd.

“Ligt eraan,” zei Lucas. “Uit welke eeuw vraag je het?”

Het klonk als een grap, maar zijn stem trilde net iets te veel. Josefen gaf hem een korte duw tegen zijn arm, een mengeling van afkeuring en geruststelling.

Het meisje kneep haar ogen tot spleetjes.

“Dat is het,” zei ze. “Ik ben niet gek.”

Ze zette een stap dichterbij. Rakker liep met haar mee, maar klemde zich bijna tegen haar heen aan. Chase ging nu rechtop zitten en hield zijn kop schuin, zijn ogen van de een naar de ander.

“Hoe bedoel je?” vroeg Josefen voorzichtig.

Het meisje wees naar Lucas.

“Ik heb jou al vaker gezien,” zei ze. “Niet hier. Niet alleen hier. In andere tijden. In andere kleren. Op plekken waar je niet hoort te zijn.”

Lucas voelde een koude rilling langs zijn rug.

“In verschillende eeuwen,” ging ze verder. “Eerst alleen. Daarna met haar.” Ze knikte naar Josefiën. “Later met jullie hond. En nog later zag ik haar.” Ze wees naar Spot, die nu een stukje onder het haar vandaan piepte.

Adriana staarde tussen de drie heen en weer, duidelijk niet meer helemaal bij.

“Ik zag jullie in zeventiende eeuws Delft,” zei het meisje. “Maar ook ergens in een tijd die later was. Ik weet niet precies welke eeuw, maar alles zag er anders uit. En toch was jij het. Altijd jij.”

“Hoe kan dat?” vroeg Adriana, half tegen zichzelf. “Niemand reist door eeuwen.”

“Wij wel,” zei Josefiën zacht.

Het meisje glimlachte schuin.

“Dacht ik al,” zei ze. “Nu weet ik dat ik niet de enige ben.”

Ze stak haar hand uit.

“Ik ben Deveny,” zei ze. “Geboren in twee duizend negen. Normaal gesproken woon ik in Delft. In een heel ander Delft dan dit.”

Lucas schudde haar hand langzaam.

“Ik ben Lucas,” zei hij. “Dit is mijn zusje Josefiën. De hond is Chase. De cavia is Spot. En ik ben ook uit Delft. Twee duizend veertien, maar dan als geboortjaar. En nu is het bij ons twintig zesentwintig.”

Adriana keek van de een naar de ander alsof ze naar een toneelstuk keek dat te ingewikkeld werd.

“Jullie komen dus uit de toekomst,” zei ze. “Uit Delft. Over honderden jaren.”

“Dat kun je zo ongeveer wel zeggen,” antwoordde Lucas.

Deveny liet zijn hand los, stapte een klein stukje achteruit en keek hem koud maar nieuwsgierig aan.

“Wanneer zijn jullie hier aangekomen?” vroeg ze. “En hoe precies. Alles. Geen stuk overslaan.”

Lucas keek kort naar Josefen. Die knikte.

“Vanmorgen,” zei hij. “We stonden in het Prinsenhof museum. Bij het pistool van Balthasar Gerards. Het enige dat over is.”

Deveny knikte langzaam, haar blik werd donkerder, maar ze onderbrak hem niet.

“Josefen voelde iets,” ging Lucas verder. “Een rare energie. Ze kreeg een visioen. Een trap. Een mantel. Drie schoten. Daarna begon mijn horloge te tikken. Tik...tak. Tik...tak. Toen kwam er een grijze wolk. En toen stonden we hier.”

Deveny ademde langzaam uit, alsof ze dit hele verhaal al kende.

“Het was gisteren bij mij,” zei ze. “Zelfde zaal. Zelfde pistool.”

Ze pakte het medaillon vast dat om haar hals hing.

“Dit ding werd gloeiend heet,” zei ze. “Ik stond bij de vitrine, keek naar het pistool, en opeens voelde ik het branden. De lucht werd zwaar. Er kwam een soort mist opzetten in de zaal. Ik hoorde niks meer. Alleen mijn eigen adem. En toen was ik hier. Niet vandaag. Althans, niet op jullie vandaag. Ik kwam gister aan.”

“Dus jij bent al een dag in 1584?” vroeg Josefen.

Deveny knikte.

“Ik logeer in een herberg bij de Markt,” zei ze. “Ze denken dat ik familie ben van iemand die onderweg is met een handelskaravaan. Geen idee wie. Maar zolang ik betaal, vinden ze het best.”

“En dat medaillon,” vroeg Lucas. “Waar heb je dat vandaan?”

Deveny keek hem onderzoekend aan.

“Uit een winkel waarvan ik niet zeker weet of die wel echt bestaat,” zei ze. “Een klokken en antiekwinkel in een zijstraat waar ik nog nooit eerder was geweest. Er hing geen normaal bord buiten. Alleen een oud uithangbord met een horloge dat niet bewoog.”

Lucas voelde de woorden al lang aankomen voordat ze eruit kwamen.

“Er stond een man achter de toonbank,” zei Deveny. “Een oude man. Niet gewoon oud, maar... anders. Hij was krom, maar stevig. Alsof hij ooit heel sterk was geweest en nu door de jaren heen was ingezakt. Hij droeg een lange bruine jas die aan de randen rafelde. Zijn handen waren dun en knokig, vol littekens en vlekken, alsof hij zijn hele leven met metaal en vuur had gewerkt.”

Ze keek naar Lucas om te zien of hij het nog volgde. Hij knikte langzaam.

“Het ergste waren zijn ogen,” zei ze zacht. “Diep. Amandelvormig. Donker, maar niet leeg. Alsof hij door mij heen keek en iets in mij zag wat er nog niet was. Hij wist dat ik dat medaillon ging kopen. Hij hoefde het me niet aan te praten. Hij schoof het gewoon naar me toe en zei dat sommige dingen hun eigen eigenaar kiezen. Dat was alles.”

Lucas slikte.

“Hij heeft mij hetzelfde verteld,” zei hij. “Alleen was het geen medaillon maar een oud zakhorloge. Hij wist mijn naam nog voordat ik hem had genoemd. En hij glimlachte op een manier die ik niet ben vergeten.”

Adriana keek hen alle drie aan, duidelijk op het randje van wat ze nog kon bevatten.

“Deze man,” zei ze langzaam. “Woont hij in jullie tijd?”

“Hij woont ergens,” zei Lucas. “Maar ik weet niet of het een plek is die je op een kaart kunt zetten.”

Deveny glimlachte kort, zonder vrolijk te kijken.

“Dus we hebben dezelfde leverancier,” zei ze. “Dat is fijn om te weten.”

Rakker had inmiddels met Chase kennisgemaakt en snuffelde nu aan Spot, die er niet blij mee leek en zo diep mogelijk achter Josefiën's haar verdween. Chase duwde Rakker speels weg met zijn snuit, maar er zat een spanning in zijn spieren die niet paste bij een gewoon honden kennismakingsmoment.

“Hoelang ben je al aan het kijken?” vroeg Lucas. “Je zei dat je me in verschillende eeuwen hebt gezien.”

Deveny bleef even stil. Haar ogen werden zachter.

“Het begon toen ik dit medaillon pas had,” zei ze. “Ik droeg het de hele tijd, gewoon omdat het mooi was. Soms voelde ik me ineens duizelig. Dan werd alles in mijn eigen tijd even vaag. Alsof het beeld op mijn telefoon even haperde. En dan zag ik... iets anders.”

Ze keek naar hem.

“Jou. In een straat die niet de onze was. Met kleren die niet bij onze tijd pasten. En later een keer in een soort haven. Met oude schepen. En toen weer ergens anders. En elke keer was jij het. En vaak zij.” Ze knikte naar Josefiën. “Soms ook met Chase. En één keer met Spot.”

“Je keek door de tijd heen,” zei Josefiën zacht.

“Misschien,” zei Deveny. “Of het medaillon deed dat voor mij. Ik dacht eerst dat het hallucinaties waren. Totdat ik je een keer echt zag lopen in Delft. In onze Delft. Gewoon bij het station. Met dezelfde jas als nu. Toen wist ik dat er iets niet klopte.”

Lucas voelde zijn maag draaien. Hij probeerde zich die momenten voor te stellen. Hoe hij gewoon door een straat liep, nietsvermoedend, terwijl iemand hem zag als puzzelstuk van een veel groter geheel.

“Waarom heb je me toen niets gezegd?” vroeg hij.

“Zou jij het hebben gedaan?” vroeg Deveny. “Stel, je ziet een jongen die je in vier verschillende eeuwen hebt gezien, en dan ineens bij de supermarkt. Ga je er dan naartoe en zeg je: hallo, ik ken jou uit driehonderd jaar geschiedenis? Dan laten ze je echt niet vrolijk weglopen.”

Daar had ze een punt.

“En nu?” vroeg Josefiën. “Wat wil je nu?”

Deveny keek langs hen heen, naar de straat, naar de beweging in de verte. Er reed een kar voorbij, een man riep iets over brood, een meisje droeg een emmer water langs een gevel.

“Ik wil weten waarom ik jou overal zie,” zei ze. “En waarom wij nu allemaal hier staan. In de dagen voor een moord die een land gaat veranderen.”

De lucht leek een stukje zwaarder te worden bij die zin.

“Over twee dagen,” zei Adriana zacht. “Tien juli.”

“Wij weten wat er gaat gebeuren,” zei Josefiën. “En we weten wie het doet.”

Chase maakte een zacht geluid in zijn keel. Rakker reageerde erop en ging iets dichterbij Deveny staan.

“En iemand weet dat wij hier zijn,” zei Lucas. “Die man die ons volgt. Hij weet het misschien ook. Of hij zoekt naar iets. Of naar iemand.”

Deveny keek hem scherp aan.

“Ik heb hem ook gezien,” zei ze. “Gisteren. Toen ik pas net hier was. Bij de herberg. Hij keek niet naar mij. Hij keek langs mij heen. Alsof hij wachtte op mensen die nog moesten aankomen.”

“Wij,” zei Lucas.

“Waarschijnlijk,” zei Deveny.

Er viel een kort moment van stilte tussen hen. Niet leeg, maar vol onuitgesproken vragen. De geschiedenis liep als een onzichtbare rivier precies onder hun voeten, en zij stonden op de oever zonder te weten of ze erin moesten springen.

“Eén ding weet ik wel,” zei Deveny uiteindelijk. “Als we hier blijven rondlopen zonder plan, zijn we straks alleen maar toeschouwers. En toeschouwers kunnen niets voorkomen.”

“Misschien kunnen we niets voorkomen,” zei Lucas. “Misschien mag dat niet. Elke keer dat we iets proberen te veranderen, duwt de tijd terug. Alsof er lijnen zijn die vastliggen.”

“Maar we kunnen wel kijken,” zei Josefiën. “En begrijpen. En misschien iemand helpen die niet bedoeld is om te sterven.”

Adriana keek op bij die woorden, maar zei niets.

Deveny kneep haar hand om het medaillon iets steviger dicht.

“Dan beginnen we met één ding,” zei ze. “We vinden uit wie die man is die jullie volgt. En we komen erachter hoe dicht hij bij de Prins kan komen.”

Lucas knikte langzaam.

“En ondertussen,” zei hij, “blijven we zo veel mogelijk weg van het moment dat we het liefst zouden willen stoppen.”

“De aanslag,” zei Adriana zacht.

Lucas keek naar haar.

“Ja,” zei hij. “Die.”

Een windvlaag trok door de straat, tilde wat stof op en liet de was boven hun hoofden zacht klapperen. Heel even leek het alsof de tijd zelf zijn schouders ophaalde.

“Laten we gaan,” zei Deveny. “Voor iemand zich afvraagt waarom we hier zo lang stil staan.”

Ze liepen met z’n allen verder, dieper de stad in. Twee honden laag bij de grond. Spot verstopt in het haar. Vier jongeren uit twee verschillende eeuwen. En ergens in de schaduw bewoog iets met hen mee, net buiten hun zicht.

De eerste draadjes van twee levens verweefden zich in de stof van een geschiedenis die al lang geschreven leek.

Maar niets voelde nog zeker.

4. de Stad Vol Schaduwen

Deveny liep voorop, haar passen snel maar toch voorzichtig. Ze kende de route niet echt, maar ze keek alsof ze wist waarheen ze moest, geduwd door iets dat meer voelde dan een richting. Lucas en Josefien volgden haar, met Adriana aan Josefien's andere kant. Chase liep dicht tegen Lucas aan, zijn neus voortdurend op de grond, en Rakker bewoog laag bij Deveny's voet, alert en stil.

De lucht boven Delft was helder, maar er hing iets zwaars in de straten. Niet iets dat je kon aanwijzen, maar iets dat je kon voelen. Een spanning die tussen de muren hing zoals waslijnen tussen huizen. Het was het soort sfeer dat een stad krijgt als er te veel geheimen worden gefluisterd en te weinig hardop worden uitgesproken.

Ze staken een bruggetje over dat uitkwam op de Voldersgracht. De huizen stonden schuin tegen elkaar aan, alsof ze elkaar overeind hielden. Aan het water zaten twee vrouwen kousen te wassen, terwijl uit een raam verderop de geur van gestoofd vlees naar buiten zweefde. Een man met een leren schort sloeg een tapijt uit en stuurde zo een wolk stof de straat in.

Adriana wees naar rechts.

“Daar, achter de Warmoesbrug,” fluisterde ze. “Daar heb ik hem vaker gezien de laatste dagen. Altijd alleen. Altijd kijkend.”

Lucas voelde de adem in zijn keel vastzitten.

“Waar precies?”

Adriana keek om zich heen, alsof ze bang was om iemand tegen te komen die meeluisterde.

“Bij de herberg De Diamant,” zei ze. “Hij zit vaak op de bankjes ervoor. Alsof hij wacht op iets. Of iemand.”

“Of ons,” zei Deveny zacht.

Josefien huiverde. Spot kroop dieper in haar haar.

Ze liepen verder, dichterbij de brug. Terwijl Lucas rondkeek, viel het hem op dat niemand echt naar hen keek. De mensen in de straat waren druk bezig met hun eigen leven. Ze droegen manden, droegen kinderen, riepen naar elkaar of maakten ruzie over geld. Maar tussen al dat geroezemoes zat iets vreemds verborgen.

Een stilte die niet bij de stad paste.

Chase stond opeens stil en snoof. Rakker deed hetzelfde. Beide honden keken dezelfde richting op, ogen scherp, lichamen gespannen. Alsof ze precies wisten waarheen hun aandacht moest.

Lucas volgde hun blik.

Aan de overkant van de straat stond een man. Leunend tegen een gevel, half in de schaduw. Hij had een lange donkere mantel aan die tot over zijn knieën viel. Zijn gezicht was niet goed zichtbaar, maar de manier waarop hij stond, onbewogen en recht vooruit kijkend, voelde verkeerd. Niet nieuwsgierig. Niet toevallig. Berekenend.

Adriana hapte zachtjes naar adem.

“Dat is hem,” fluisterde ze. “Die man. Ik heb hem gisteren ook gezien.”

Voordat Lucas iets kon vragen, liep een kar met houten wielen precies tussen hen door. Het nam hun zicht weg. Toen de kar voorbij was, was de man verdwenen.

“Hij gaat weg,” zei Deveny. “Hij heeft ons gezien.”

“Hij volgt ons al langer dan vandaag,” zei Lucas.

Josefien draaide langzaam om haar as, alsof ze probeerde te voelen waar de man gebleven was. Maar de straat leek hem opgeslokt te hebben. Alleen de geluiden van de markt en de zachte klots van water tegen de kade bleven over.

“Hij lijkt ons niet kwijt te raken,” zei Josefien zacht.

“Of hij weet precies waar we heen gaan,” voegde Deveny toe.

Ze liepen verder, de Warmoesbrug op. Het geluid van water onder hun voeten echooede tussen de huizen. Een paar kinderen renden langs hen heen, met klossen touw in hun handen, en verdwenen een hoek om. Het leven ging door. Maar hun wereld voelde anders.

Toen ze van de brug af kwamen, hoorde Lucas een stem die ergens vaag bekend klonk. Hij herkende de toon niet, maar de manier waarop de woorden vielen wel. Een man die rustig sprak, maar met een ondertoon die te scherp, te gericht was.

Ze bleven staan in de schaduw van een houten stelling. Deveny knikte met haar kin naar links.

“Daar,” fluisterde ze.

Ze keken samen door een smalle opening tussen twee huizen. Daar, net zichtbaar achter een kraam met lakens, zagen ze hem.

François Guyon.

De naam die Lucas de vorige dag nog niet kende, maar nu voelde als een druppel inkt die langzaam uitspreidde in zijn gedachten. De man had een smal gezicht, donker haar dat achterover was gekamd, en een houding die niet paste bij een gewone bezoeker van Delft. Zijn ogen waren te alert. Te scherp. Te veel gericht op iets dat anderen niet zagen.

Naast hem stond een man met een brede hoed en een dikke jas. Zijn woorden waren zacht, maar zijn gebaren fel. Een tweede man voegde zich bij hen. Zijn gezicht was smal, zijn baard kort, zijn blik onrustig. Ze spraken niet als vrienden. Ze spraken als mannen die een opdracht deelden.

Lucas voelde zijn hart trillen.

“Dat zijn Spanjaarden,” fluisterde Adriana met een schok in haar stem.
“Althans... ik denk het. Er zijn wel vaker Spaanse spionnen in Delft, maar niemand praat er hardop over.”

“Het zijn geen kooplieden,” zei Deveny zacht. “Daar kijk je niet zo naar een stad.”

Chase liet opnieuw een lage grom horen. Rakker boog zijn kop omlaag en ging naast Deveny's been staan.

Guyon oogde kalm. Te kalm. Het soort kalmte dat gevaarlijk is. Het soort kalmte van iemand die precies weet wat hij moet doen.

Ze trokken zich terug in de schaduw, precies op tijd, want Guyon draaide zijn hoofd. Zijn ogen gleden langs de straat alsof hij iets probeerde aan te voelen. Lucas hield zijn adem in. Deveny ook. Chase stopte met grommen. Spot verroerde zich niet.

Guyon keek nog één keer rond, wisselde een paar laatste woorden met de mannen, en liep toen langzaam de hoek om, alsof hij alle tijd van de wereld had.

Toen pas ademde iedereen weer uit.

“Dat is niet zomaar iemand,” fluisterde Josefien. “Hij straalt... iets uit. Iets dat niet klopt.”

Adriana knikte zwakjes.

“Ik heb hem nog nooit gezien, en ik ken hier bijna iedereen. Hij hoort hier niet.”

“En toch loopt hij overal rond,” zei Lucas.

Deveny keek hem aan.

“Ik denk dat we hem niet toevallig zien,” zei ze. “Ik denk dat hij iets zoekt. Of iemand.”

Ze keken alle vier dezelfde richting op.

Naar de straat waar Guyon verdwenen was.

Naar de mensen die niets vermoedend langs liepen.

Naar de plekken waar geschiedenis altijd schuilgaat.

“Kom,” zei Adriana zacht. “We mogen hier niet te lang blijven staan. Niet als hij in de buurt is.”

Ze volgden haar.

Iedere stap verder weg van de markt, verder door de stegen van Delft, voelde alsof de stad hen dieper een verhaal in trok dat al eeuwen vastlag.

En ergens in die geschiedenis liep een man met twee pistolen.

En de tijd hield zijn adem in.

5. de Prins van de Stad

De lucht boven Delft brak open in een helder licht dat de stenen bijna liet glanzen. De stad was wakker, maar er hing iets onrustigs in de ochtend. De straten vulden zich met kooplieden, kinderen en vrouwen die water droegen, maar onder alles zat een laag van fluisteren en turen. Het was alsof iedereen ergens van wist, maar niemand het hardop durfde te zeggen.

Lucas, Josefien, Deveny en Adriana liepen door de Kalverbossingel richting het Prinsenhof. Chase volgde hen, laag en gefocust, terwijl Rakker dicht tegen Deveny aan bleef. Spot kroop onder Josefien's haar, alleen af en toe verscheen zijn snuitje om frisse lucht te happen.

“Hij komt hier vaak in de ochtend,” zei Adriana. “De Prins. Soms loopt hij in de tuin. Soms spreekt hij met soldaten. Soms gewoon... met mensen.”

Lucas slikte. Het idee dat hij straks tegenover Willem van Oranje kon staan, voelde onwerkelijk. Alsof hij door een geschiedenisboek heen liep waarvan de letters net aan het loslaten waren.

“Wat als hij ons doorziet?” vroeg Josefien zacht.

“Hij ziet veel,” zei Adriana. “Maar hij kijkt vooral naar hart en bedoeling. Mijn moeder zegt dat hij een man is die meer voelt dan anderen.”

“Dus dan zijn wij verloren,” fluisterde Deveny met een schuin lachje. “Want wij voelen van alles.”

Ze kwamen bij de poort van het Prinsenhof. Niet de museumingang, maar de echte. Twee soldaten stonden ervoor, met pikhaak en hellebaard. Hun blikken waren streng, maar niet vijandig. Ze keken kort naar de kinderen, langer naar Chase en Rakker, en lieten hen toen door.

“Hij is binnen,” zei een van hen tegen Adriana. “In de tuin.”

Ze knikte dankbaar.

Ze liepen de binnenplaats op. Dit was het kloppende hart van het Prinsenhof. Geen vitrines, geen bordjes, alleen echte geschiedenis. Gras dat echt had gegroeid onder dezelfde zon als die van Willem. Paden die gladgelopen waren door zijn eigen stappen. Een lucht die ooit dezelfde woorden had gedragen die zo meteen zouden klinken.

Chase stopte abrupt. Zijn hele lichaam spande zich aan.

Lucas keek op.

Iemand liep over het pad.

Een man.

Rustig.

Zijn loopwijze was statig en kalm.

Een mantel van donker stof die bij elke stap licht meebewoog.

Zilveren haar bij de slapen.

Een baard die kort gehouden was.

Een gezicht dat iets droeg wat Lucas niet kon beschrijven. Moeite.

Leiderschap. Iets zachts. Iets hards.

Willem van Oranje.

Hij was niet hooghartig. Niet luid. Niet een man die de ruimte vulde door zijn stem. Hij vulde de ruimte door zijn aanwezigheid. Door hoe hij keek. Door hoe hij wist.

Hij zag hen staan.

En hij liep niet weg.

Niet eens verbaasd.

Alsof kinderen die er niet hoorden geen vreemd gezicht waren, maar eerder een nieuw stukje van de puzzel die hij nog probeerde te begrijpen.

“Adriana,” zei de Prins, zijn stem warm, gedragen maar vriendelijk. “Je hebt gasten vandaag.”

Adriana boog licht. “Ja, Mijnheer de Prins.”

Hij glimlachte naar haar.

“Je moeder zorgt goed voor haar mensen. En jij ook.”

Toen draaide hij zich naar Lucas en de anderen. Zijn blik gleed over hun kleding, over Spot, over de honden, over hun houdingen. Het was geen vijandige blik. Het was een meester die kijkt naar iets dat niet helemaal in de kamer past, maar toch niet bedreigend is.

Hij knikte.

“Welkom,” zei hij. “Ik zie dat jullie van ver komen.”

Lucas’ hart stopte bijna.

Hoeveel wist hij? Hoeveel zag hij?

Wist hij dat ze uit een andere eeuw kwamen?

Kon een man uit 1584 dat voelen?

Deveny boog licht, haar ogen groot. Ze stond dicht bij geschiedenis dan ze ooit had durven dromen.

“Dank u,” zei Lucas. Hij wist niet hoe hij zich moest buigen. Hij wist niet wat hij moest zeggen. “Het is een eer.”

Willem keek hem lang aan.

Te lang.

Lucas voelde zich gezien op een manier die hij niet kon verklaren.

“Je draagt een last,” zei de Prins. “Geen kwaad, maar wel zwaar.”

Josefien kneep zijn hand.

Deveny hield haar adem in.

“Wij...” begon Lucas, maar kwam niet verder.

Willem legde een hand op zijn schouder. Niet zwaar. Niet dwingend. Warm.

“Je hoeft niets te zeggen wat je niet kunt zeggen,” zei hij. “De tijd spreekt soms harder dan woorden.”

Ze wisten alle drie niet hoe snel hun hart toen sloeg.

Willem knielde even om Chase te aaien. Chase boog meteen zijn kop, likte voorzichtig de hand van de Prins en ging toen zitten als een soldaat in rust. Deveny keek er verbaasd naar. Rakker deed hetzelfde, nog lager, met zijn snuit op de grond.

“Goede dieren,” zei Willem. “Ze voelen meer dan mensen.”

Hij stond op.

Zijn mantel bewoog in de wind.

Adriana keek even opzij, alsof ze twijfelde of ze iets moest zeggen. Willem merkte het.

“Zeg het maar,” zei hij.

“Er zijn vreemde mannen in de stad,” zei Adriana. “Mannen die te veel luisteren. Te veel kijken.”

Willem's blik werd scherper.

Hij keek naar Lucas.

Alsof hij iets wilde weten zonder de vraag te stellen.

Lucas durfde niets te zeggen.

Niet over Guyon.

Niet over tien juli.

Niet over de schoten.

Niet over het bloed dat in deze gangen zou vloeien.

Hij voelde een druk op zijn borst. Alsof geschiedenis zelf op zijn schouders stond en hem vasthield.

“De stad is onrustig,” zei Willem. “Dat weet ik. Maar ik vertrouw op mijn mensen. En op God. Wat moet gebeuren, zal gebeuren.”

Het sneed door hen heen.

Ze wisten precies wat zou gebeuren.

En ze konden niets zeggen.

Het was alsof elke letter vastzat in hun keel, vastgehouden door iets dat groter was dan zij.

Willem knikte hen toe.

“Wees voorzichtig,” zei hij. “Delft is niet altijd wat het lijkt.”

Hij draaide zich om en liep weg, zijn mantel achter hem aan.

Zijn voetstappen tikten zacht over het pad.

Elke stap klonk als een echo van wat komen zou.

Adriana keek hen aan, bleekjes.

“Hij is anders dan anderen,” zei ze zacht.

“Hij is geschiedenis,” fluisterde Josefen.

Ze verlieten de tuin. De honden keken nog één keer om. Spot piepte zacht tegen Josefen's oor. Toen ze de poort uit liepen, voelde Lucas het weer.

Dat gewicht.

Die spanning.

Die blik.

Deveny bleef achter en keek naar de plek waar Willem net had gestaan.

Ze voelde een koude rilling langs haar ruggengraat.

Op datzelfde moment, in een andere straat van Delft, liep François Guyon langzaam door de stad. Zijn gezicht onbewogen. Zijn ogen donker. Zijn hand dicht tegen zijn jas, waar iets zwaars tegen zijn heup tikte.

Deveny voelde het, zonder te weten waarom. “Hij is dichterbij dan wij denken,” zei ze.

En Delft hield zijn adem in.

6. de Schaduw van Guyon

De lucht was zwaarder geworden tegen de tijd dat ze het Prinsenhof verlieten. De zon stond nog hoog, maar er hing iets in de straten dat Lucas niet kon plaatsen. Een onzichtbare druk. Alsof Delft zelf zenuwachtig was. Alsof de stad wist wat de mensen nog niet durfden te fluisteren.

Ze liepen via de Oude Delft richting de markt. De gracht glinsterde, de bomen bewogen zacht in de wind. Vissers haalden netten naar boven langs de kade en verderop riep een bakker dat zijn broden klaar waren. Het was een gewone stad. Een gewone dag. En toch helemaal niet.

Chase liep iets voor hen uit. Zijn houding was laag, oren gespannen, alsof hij probeerde om geluiden te horen die mensen niet konden horen. Rakker bleef naast Deveny, die af en toe over zijn vacht streek zonder erbij na te denken.

“Het voelt alsof iemand ons in de gaten houdt,” zei Josefiën zacht, haar hand beschermend tegen Spot die onder haar haar trilde.

“Iemand doet dat ook,” zei Deveny. “En ik denk dat hij dichterbij is dan we willen.”

Ze staken de brug bij de Nieuwe Kerk over. De markt lag vol kramen met groenten, vis, touw, lakens en potten. Mensen liepen heen en weer, karren rolden voorbij, kinderen vlogen door de straten alsof de wereld geen gevaar kende. Maar Lucas zag het. In de kleine dingen.

De mensen spraken zachter.

De soldaten keken vaker achterom.

En er klonk een fluistering die als een rimpel door de stad ging.

Spanning.

Een paar vrouwen stonden bij de kerktrap te praten. Een van hen keek het groepje kinderen na en trok haar shawl strakker om haar schouders.

“Ze zijn bang,” zei Adriana. “Er zijn berichten dat Spaanse mannen in de stad zijn gezien. Niemand zegt het hardop, maar iedereen weet dat waar Spanjaarden lopen, gevaar dichtbij is.”

Ze verlieten de markt en gingen richting een smallere straat. Die leidde naar de herberg waar Deveny verbleef. Een houten uithangbord wiegde zacht in de wind. De Diamant. Donkere deur, bruine luiken, geur van bier en stoofpot die door de kieren kwam.

“Daar dus,” zei Deveny. “Ik moet even naar binnen. Ze verwachten me.”

“Wij wachten buiten,” zei Lucas. “Maar houd je ogen open.”

Ze knikte en ging naar binnen. De deur viel zacht achter haar dicht.

Binnen voelde de herberg warm en druk. Een paar mannen zaten gebogen over hun bierkroezen. Aan een tafel in de hoek speelde iemand met een houten dobbelsteen. De geur van pekelharing hing zwaar in de lucht. Het was een plek die veilig leek, maar dat was precies wat Deveny niet vertrouwde.

Ze liep naar de waardin, een brede vrouw met een rood hoofd en dikke armen.

“Je bent er weer,” zei de vrouw vriendelijk maar kort. “Je kamer is waar je hem gelaten hebt. En er kwam net iemand langs die naar jou vroeg.”

Deveny verstijfde.

“Wie?” vroeg ze, haar stem net iets te scherp.

“Een man,” zei de waardin. “Donkere jas, scherpe ogen. Hij vroeg of er een meisje logeerde dat er nieuw uitzag. Ik heb gezegd dat ik niets wist.”

Deveny voelde haar maag samentrekken.

Guyon.

Ze wist het zonder twijfel.

“Dank u,” zei ze snel, en liep naar de trap.

Op de eerste verdieping hoorde ze een deur zacht dichtklikken. Ze hield haar adem in. Luisterde. Hoorde voetstappen. Rustige, trage passen. Iemand die niet haastte. Iemand die wist dat hij de tijd had.

Ze deed drie stappen achteruit. De trap af. Naar beneden. Terug de herberg in.

Ze liep snel langs de waardin.

“Ben je iets vergeten?” vroeg de vrouw.

“Ja,” zei Deveny, en in haar stem zat angst die ze niet kon verbergen. “Mijn leven.”

Ze duwde de deur open en stapte met een ruk naar buiten.

Lucas zag haar meteen. Haar ogen waren groot. Wit rond de randen. Ze leek sneller te ademen dan normaal.

“Hij was daar,” zei ze. “Hij zocht naar mij.”

“Guyon?” vroeg Lucas.

Ze knikte.

Josefien greep haar hand automatisch vast. “Dan moeten we weg van hier.”

“Of we moeten weten waarom hij naar jou zoekt,” zei Deveny. “Ik heb hem nooit iets aangedaan. Ik ben niet belangrijk genoeg om te volgen.”

“Of juist wel,” zei Lucas.

Adriana keek strak naar de overkant van de straat. “Hij zat daar net nog,” zei ze. “In de schaduw onder het dak van die winkel. Maar toen jij naar binnen ging, stond hij op en ging hij naar achteren.”

“Dus hij dacht dat jij er alleen in bent,” zei Josefien.

“Dat was ik bijna,” zei Deveny.

Chase begon ineens laag te grommen. Rakker volgde binnen een paar seconden. Deveny draaide zich om.

Een man liep uit een smalle steeg. Niet Guyon, maar een van de mannen die bij hem had gestaan bij de markt. Een gezichtsuitdrukking die niets goeds zei.

Hij keek hen aan. Niet naar de honden. Niet naar Adriana. Alleen naar Deveny.

En hij knikte.

Alsof hij haar herkende uit een omschrijving.

“Daar,” fluisterde Lucas, “we moeten weg.”

Deveny draaide zich om en ze renden. Door de straat, over de kade, langs vissers die hen verbaasd nakeken. Adriana riep dat ze links moesten. Josefien trok Deveny mee. Chase en Rakker renden laag bij de grond, altijd tussen hen en de achtervolger.

Achter hen klonken voetstappen.

Harder.

Sneller.

“Hij komt dichterbij,” hijgde Deveny.

“Niet naar de markt,” zei Adriana. “Te veel mensen. Te veel kans dat je wordt ingesloten.”

“Waar dan?” vroeg Lucas.

“Rechts,” zei Adriana. “Naar de drukkerij. Daar kunnen we hem kwijt.”

Ze renden de hoek om. De voetstappen volgden. Elke klap van hun schoenen op de stenen klonk als een slag op een deur die bijna zou openscheuren.

Ze kwamen uit in een nauwe doorgang tussen twee gebouwen. Adriana trok hen een zijdeur in. Een drukkerij. De geur van vers papier en inkt vulde de lucht. Een man keek op van een pers, maar zei niets toen Adriana snel fluisterde dat er gevaar was.

Ze verstopten zich achter de stapels papier. Chase en Rakker stonden vooraan, laag, klaar om aan te vallen als het moest. Spot kroop onder Josefien's kraag.

De voetstappen kwamen dichterbij.
Stonden stil.
Recht voor de deur.

Niemand ademde.

De deur ging op een kier.
Een silhouet.
Zware ademhaling.
Ogen die de ruimte scanden.

Hij zette een stap naar binnen.
Deveny duwde haar rug tegen de muur en kneep haar ogen dicht.

De voetstappen draaiden.
Langzaam.
Rustig.

En verdwenen.

Buiten klonken de voetstappen die wegliepen, de andere kant op.

Er viel een stilte zo diep dat ze het allemaal voelden.

“We zijn op iemand gebotst,” fluisterde Deveny. “En die iemand wil iets van ons.”

Lucas keek naar de deur.
Hij wist het.

Dit was geen willekeurige spion.
Geen toevallige man.

Guyon was meer dan een schaduw.
Hij was een speler.
En hij had hun namen op zijn lijst gezet nog voordat zij in 1584 waren verschenen.

“Dit wordt groter dan wij dachten,” zei Lucas.

En in het achterste deel van de drukkerij lagen papieren verspreid op een tafel. Pamfletten. Waarschuwingen. Berichten van onrust.
Eén ervan lag bovenop.

Het meldde dat er in Delft buitenlandse mannen waren gesignaleerd die banden zouden hebben met Spanje.

Lucas voelde een koude rilling.
De geschiedenis had hen niet alleen maar terug gehaald.

Het had hen midden in een complot geplaatst.

7. Wat Het Medaillon Verbergt

De lucht begon te betrekken terwijl ze de drukkerij verlieten. De zon werd zwakker, alsof er een sluier tussen hen en het licht schoof. Lucas keek achterom terwijl ze door de straat liepen, maar nergens zag hij de man die hen had achtervolgd. Dat maakte het alleen maar enger.

Adriana liep dicht naast Josefiën, die Spot beschermend onder haar haar hield. Deveny bleef aan de andere kant van Lucas, haar hand om het medaillon geklemd alsof het elk moment kon verdwijnen.

“Hij had mij kunnen vinden,” zei ze zacht. “Hij wist waar ik zat.”

“Heeft hij je gezien voordat je naar ons toe kwam?” vroeg Lucas.

“Niet dat ik weet,” zei Deveny. “Maar de waardin zei dat hij naar een meisje vroeg dat nieuw was. Dat kan alleen ik zijn.”

Ze sloegen een hoek om en kwamen uit bij de Oude Delft. Het water lag stil, alleen af en toe golfde het als er een rioolpijp ergens water afgaf. Schepen lagen vast aan houten palen, touwen strakgespannen. Verderop klonk het geklop van een smid.

“De stad is klein,” zei Adriana. “Vreemden vallen op. Jullie vallen op.”

Ze keek even naar de honden en Spot, en daarna naar hun kleding. “En hij weet dat.”

Chase bleef plots staan. Zijn oren gingen omhoog. Rakker stopte ook en ging laag op de grond zitten, alsof hij wilde laten zien dat er iets mis was. Een paar meter verder stond een figuur half verscholen achter een geveltje, maar zodra Lucas keek, bewoog de schaduw weg. Te snel.

“Hij is er weer,” fluisterde Josefiën. “Ik voel het.”

Ze liepen door richting een bredere straat, waar het iets drukker was. Een groep kooplieden stond in een kring te praten. Hun stemmen klonken hard en gespannen, alsof er net iets belangrijks was gebeurd.

“Spaanse mannen,” ving Lucas op. “Gespot bij de poort.”

“We hebben het gisteren al gezegd,” antwoordde een ander. “Ze komen niet voor handel. Ze komen voor hem.”

Er viel een stilte.

Iedereen wist wie hem was.

Niemand durfde de naam hardop te zeggen.

Willem.

Even verderop klonk het zware geluid van laarzen op steen. Soldaten. Ze trokken voorbij zonder de groep kinderen op te merken. Maar hun gezichten waren strak. Te strak voor een gewone dag.

“Wat als Guyon niet alleen is?” vroeg Deveny. “Wat als hij één van die mannen is. Of juist degene die hen leidt.”

“Die mogelijkheid is groot,” zei Lucas. “Maar hij is niet dom. Hij laat zich niet gemakkelijk zien.”

Deveny bleef staan.

Niet door angst.

Door iets anders.

Ze draaide langzaam haar hand om en keek naar het medaillon dat in haar handpalm lag. De ketting gleed zacht tussen haar vingers.

“Dit ding,” zei ze. “Ik begrijp het niet. Waarom reageert het op die vitrine. Waarom werd het warm. Waarom bracht het mij hier.”

Josefien keek naar haar.

“Misschien omdat jij niet alleen reist,” zei ze. “Misschien omdat wij allemaal door iets worden gestuurd. Iets dat groter is dan wij.”

Deveny slikte.

“Het is niet zomaar een sieraad,” zei ze. “Dat wist ik toen ik het kocht.”

“Vertel nog eens over die winkel,” vroeg Lucas zacht. “Alles wat je je herinnert.”

Deveny sloot kort haar ogen.

Haar stem werd trager, alsof ze door een dikke laag geheugen heen moest duwen.

“Het rook er naar olie,” zei ze. “En stof. Oude boeken. Klokken die niet liepen maar wel trilden in de lucht.”

Ze keek op naar hen.

“En die man. Hij stond zo stil dat ik dacht dat hij geen adem haalde.”

Lucas voelde zijn huid tintelen. Hij kende die stilte.

“Zijn ogen,” zei Deveny, “zagen er niet uit alsof hij oud was. Ze zagen eruit alsof hij had gewacht. Al heel lang. Op iemand. Misschien op mij. Misschien op jou.”

Ze keek naar Lucas alsof ze ineens bang werd voor haar eigen woorden.

“Toen ik betaalde,” fluisterde ze, “zei hij maar één ding.”

Ze keek hen aan.

“Sommige lijnen in de tijd trekken elkaar vanzelf aan.”

Lucas keek naar zijn horloge.

Het lag koud in zijn zak, maar nu voelde het alsof het een adem inhield.

“Hij zei hetzelfde tegen mij,” zei Lucas. “Niet hetzelfde letterlijk. Maar wel... hetzelfde gevoel.”

Deveny opende het medaillon voorzichtig.

Het klikte.

Ze keek naar binnen.

Er zat niets in.
Geen foto.
Geen tekst.
Geen teken.

Maar toen ze het dichterbij haar oor bracht, trok ze het hoofd met een ruk terug.

“Het tikt,” zei ze. “Heel zacht.”

Lucas stapte dichterbij. Josefiën ook. Zelfs Adriana leek het te horen, al kon het ook verbeelding zijn.

Een zacht ritme.
Onregelmatig.
Alsof het een ademhaling probeerde te imiteren.

“Het tikt alleen als ik denk aan die man,” zei Deveny. “Aan de winkel. Aan het pistool.”

Chase begon opnieuw te grommen. Dit keer heel laag, bijna onhoorbaar. Rakker deed hetzelfde, zijn vacht licht overeind.

“Hij komt dichterbij,” zei Josefiën. “Ik voel het. Spot voelt het.”

Spot piepte onder haar haar, trillend.

Ze liepen verder. Het Prinsenhof was nu niet ver meer. Tussen twee gebouwen door zagen ze de toren van de Nieuwe Kerk. Mensen waren begonnen weg te trekken van de brug. Er was een onrust die ze niet onder woorden konden brengen, maar iedereen voelde.

Toen hoorden ze het.
De stem.

Een rustige, warme stem die ze meteen herkenden.

“Jullie weer.”

Willem van Oranje stond onder een boog, net uit de schaduw.
Zijn gezicht was kalm, maar er zat iets nieuws in zijn ogen.
Wantrouwen.
Niet naar hen, maar naar de lucht om hen heen.

Hij stapte naar voren.
Zijn mantel streek over de stenen.

“De stad fluistert,” zei hij. “En als de stad fluistert, moet een man
luisteren.”

Hij keek naar Chase.
Naar Rakker.
Naar het medaillon in Deveny’s hand.

“De dieren voelen het,” zei hij. “Er hangt gevaar.”

De kinderen zeiden niets.
Het hoefde ook niet.
Hij zag het.

“Ik heb gehoord dat er mannen zijn aangekomen uit het zuiden,” ging
Willem verder. “Mannen die niet komen voor handel.”

Zijn blik werd donkerder.

“Ik weet niet waarom jullie hier zijn,” zei hij. “Maar ik weet dat het niet
voor kwaad is.”

Lucas wilde praten.
Zijn keel voelde dicht.

Willem keek hem aan.

“Soms is het genoeg om aanwezig te zijn,” zei hij. “Soms verandert dat al
meer dan woorden.”

Hij draaide zich om.
Liep een paar passen.
Bleef toen staan.

En hij zei het zonder om te kijken.

“Pas op voor de Franse jongen met de snelle blik.”

De wereld stopte.

François Guyon.
De verklede naam van Balthasar Gerards.
De man die overmorgen zou schieten.

Deveny's adem stokte.
Josefien greep Lucas' hand.
Chase gromde.
Rakker kromp ineen.

Willem draaide zich weer naar hen om.

“God waakt,” zei hij. “Maar de mens moet lezen wat in de schaduwen geschreven staat.”

Toen liep hij weg.
Zijn mantel bewoog kort in de wind.
Zijn voetstappen klonken als waarschuwingen.

Deveny keek naar Lucas.

“Hij weet iets,” fluisterde ze. “Niet wat, maar iets.”

Lucas knikte.

“En terwijl wij hem proberen te beschermen,” zei hij, “beschermt hij misschien ons.”

Ze stonden daar. Vier jongeren. Twee honden. Een cavia.

In de straat waar geschiedenis zich voorbereidde op een moment dat niet gestopt mocht worden.

Deveny keek naar haar medaillon.

Het tikte sneller.

En ergens achter hen schoof een schaduw de hoek om.

Guyon.

Dichter dan ooit.

8. de Dag Voor De Donder

De nacht viel sneller dan verwacht over Delft. De lucht kleurde paars en rood, en de laatste zonnestralen gleden langs de daken voordat ze verdwenen. De kinderen stonden op een hoek van de Oude Kerkstraat, waar het water zacht tegen de stenen kade tikte. Ze hadden geen plan meer. Alleen het gevoel dat de tijd hen inhaalde.

Chase stond laag en stil, zijn ogen voortdurend gericht op elke schaduw die bewoog. Rakker zat tegen Deveny's been gedrukt met de spieren strak onder zijn vacht. Spot kroop diep onder Josefien's haar, maar zijn kleine trillingen waren voelbaar tegen haar nek.

“Hij is dichtbij,” fluisterde Josefien. “Ik voel het. Spot ook.”

Lucas keek om zich heen, maar de straat leek leeg. Geen soldaten. Geen kooplieden. Alleen de klank van een verre kerkklok die de tijd aangaf. Het gaf geen rust. Het maakte de stilte alleen maar scherper.

“Guyon wacht,” zei Deveny. “Hij doet niets per ongeluk. Hij kiest zijn moment. En misschien... kiest hij ons.”

Adriana staarde naar de keien onder haar voeten. “Wat bedoel je?”

“Hij heeft mij al gezien,” zei Deveny. “En jullie ook. Anders had hij ons niet gevolgd vanaf de markt, en niet naar de herberg. Het voelt alsof hij iets wil weten voordat hij het doet.”

“Hij heeft geen toestemming nodig om te schieten,” zei Lucas. “De geschiedenis staat al vast.”

“Ja,” zei Deveny. “Maar misschien zoekt hij iets dat wij hebben. Of iets dat wij weten.”

Ze keek naar haar medaillon.

Het bewoog niet.

Geen tik.

Maar ze voelde dat het warm was.

Ze wilden net doorlopen toen Adriana plots haar hand tegen de muur drukte en naar hen fluisterde.

“Wacht.”

Ze wees naar de hoek van de straat, waar een man langzaam in het licht van een kaarslamp stapte. Niet Guyon. Een grote man in een dik vest, schouders breed, gezicht schuin naar beneden. Hij keek niet naar hen, maar naar de deur van een huis waar een koets voor stond. Een houten kist werd naar binnen gedragen.

Lucas voelde een rilling.

“Spaanse boodschappers,” fluisterde Adriana. “Sommigen brengen berichten. Anderen... halen ze op.”

Ze keken toe hoe de man de deur opende en het huis binnenstapte. Een flard licht viel naar buiten. Een andere man verscheen in de deuropening. Smal gezicht. Donkere ogen.

Guyon.

Hij keek de straat af.
Zijn blik gleed langs schaduwen.
Langs lantaarns.
Langs deuren.
En bijna langs hen.

Lucas voelde zijn adem vastzitten.
Rakker verstijfde.
Chase drukte zijn snuit tegen Lucas' knie.
Spot kroop nog dieper weg.

Guyon stapte naar buiten.
Hij droeg een mantel die de vorm van zijn lichaam nauwelijks liet zien, maar de contour van iets zwaars onder de stof was duidelijk.

Een pistool.
Misschien twee.

Hij sprak kort met de brede man, fluisterend maar gehaast. Zijn stem droeg niet ver genoeg, maar de ernst was voelbaar tot in elke steen. Daarna liep hij weg, richting de Markt. Zijn passen waren lang en zelfverzekerd, alsof hij elk hoekje van de stad kende.

“Hij gaat iets doen,” zei Deveny. “Nu.”

“Het is nog niet tien juli,” zei Josefien. “Het kan niet vandaag gebeuren.”

“Maar hij kan wel voorbereidingen treffen,” zei Lucas. “Een route verkennen. Een ontsnapping. Een ontmoeting. Alles wat hij nodig heeft om niet te falen.”

De spanning trok als een koude golf over hen heen.

Ze besloten hem op afstand te volgen. Niet te dichtbij. Niet opvallend. Lucas liet Chase laag lopen, en Deveny gaf Rakker zachtjes een tikje tegen zijn flank om hem stil te houden.

Guyon liep de Markt over, langs de kraampjes die inmiddels gesloten waren. Een paar vrouwen ruimden hun spullen op. Een jongen droeg een stapel manden voorbij. Niemand lette op de man die in het schemerdonker bewoog met de precisie van iemand die elke stap van tevoren had bedacht.

Hij stopte vlak bij de Nieuwe Kerk.

Naast een steunbeer.

Hij keek omhoog, naar de ramen van de herberg ernaast.

Toen naar de bovenramen van een ander gebouw.

Alsof hij zichtlijnen bestudeerde.

“Hij zoekt een plek,” fluisterde Lucas.

“Of hij controleert of iemand hem ziet,” zei Deveny.

“Wij zien hem,” zei Adriana.

Guyon draaide zich plots om.

Niet snel.

Niet schokkend.

Maar langzaam.

Alsof hij wist dat iemand dichtbij was.

Ze trokken zich meteen terug in een zijsteeg, hun rug tegen de muur.

Chase ging plat. Rakker ook. Niemand ademde.

Deveny voelde iets tegen haar borst branden.

Het medaillon.

Warmte trok door haar hand, door haar arm.

“Hij voelt ons,” fluisterde ze. “Niet ziet. Voelt.”

Guyon liep verder, de hoek om, richting de Langendijk. Ze wachtten tot hij uit het zicht was, toen slopen ze de straat op om hem opnieuw te volgen. De lucht werd donkerder. Wind trok langs de huizen en tilde kleine wolkjes stof op die in cirkels rond de lantaarns dwarrelden.

Guyon dook een smalle straat in die uitkwam op de achteringang van het Prinsenhof.

Een plek die nauwelijks iemand gebruikte.

Een plek waar weinig licht viel.

Een plek waar niemand zou omkijken als er een man stil stond.

“Lucas,” fluisterde Deveny. “Dit is zijn route. Hij is het aan het uitmeten. Elke stap, elke hoek, elke schaduw.”

Lucas keek naar de achterdeur van het Prinsenhof.

De deur die in 1584 echt bestond.

De deur die vaak werd gebruikt door knechten en wachters.

Niet door de Prins zelf, maar wel door mannen die ongezien wilden bewegen.

Guyon bleef staan.

Chase begon plots te grommen. Harder dan eerder deze dag.
Rakker stond op zijn tenen, zijn rug strak.

Guyon keek op.
Recht in hun richting.

Ze renden.

Alle vier tegelijk, zonder woorden. Adriana links, Deveny rechts, Lucas en Josefien ertussenin. Chase en Rakker sprintten mee, laag en snel. Spot klampte zich vast onder Josefien's haar, trillend.

De voetstappen van Guyon klonken achter hen. Eén, twee, drie slagen op steen. Niet snel. Niet paniekerig.

Gelijkmatig.

Als een jager die zijn prooi niet wil opschrikken.

De kinderen sloegen een hoek om, renden over een bruggetje dat uitkwam op een smalle rand langs de gracht.

“Hierheen,” riep Adriana.

Ze doken een poort in die hen leidde naar een hofje waar slechts één lantaarn brandde. De schaduwen waren dik. De stilte was zwaar. Het enige wat ze hoorden was het kloppen van hun eigen harten.

Toen stopten de voetstappen.

Hij stond aan de andere kant van de poort.

Ze zagen zijn silhouet op de grond, vervormd door het flakkerende licht van de lantaarn.

Hij ademde ritmisch.

Hij wachtte.

“Hij weet dat wij hier zijn,” fluisterde Josefien. “Maar hij wil niet dat wij hem zien.”

“Hij hoeft ons niet te pakken,” zei Lucas. “Hij hoeft alleen maar zeker te weten dat wij niets doen.”

Stilte.

Een stap.

Een tweede.

Zijn silhouet werd kleiner.

Hij liep weg.

Rustig.

Zeker.

Tot de voetstappen verdwenen.

Deveny liet tegen de muur zakken en haalde diep adem.

“Hij was hier,” zei ze. “Hij stond zo dicht bij ons. Zo dicht.”

Lucas knikte.

Zijn handen trilden.

“Dit...” hij zocht naar woorden. “Dit is de grootste fout die we hebben kunnen maken. Als hij weet dat wij weten, dan...”

Hij maakte zijn zin niet af.

Josefien zei het wel.

“Dan verandert dit verhaal meer dan wij kunnen overzien.”

Chase piepte zacht, zijn neus tegen Lucas' hand. Rakker legde zijn kop op Deveny's knie. Spot kwam voorzichtig onder het haar vandaan.

De nacht was stil.

Te stil.

En toen zei Adriana het.

“Morgen is negen juli.”

Iedereen voelde het.

Morgen was de laatste dag voordat het zou gebeuren.

Guyon had zijn route.

Zijn voorbereidingen.

Zijn buitendeur.

Zijn ogen op hen gericht.

Delft hield zijn adem in.

En niemand wist hoe lang nog.

9. de Drie Schoten

De ochtend van negen juli voelde niet als een gewone dag. De lucht was te stil, te helder, alsof Delft zelf de adem inhield. De straten leken harder te klinken onder hun voeten. De wind rook naar water en ijzer. En iedereen wist onbewust dat iets onzichtbaars dichterbij kroop.

Lucas, Josefien, Deveny en Adriana stonden samen bij de Nieuwe Kerk. Chase zat laag, gespannen, zijn ogen voortdurend gericht op elke beweging. Rakker stond dicht tegen Deveny aan. Spot trillend onder Josefien's haar.

“Het voelt anders,” zei Josefien. “Heel anders.”

“Het is de dag voor tien juli,” zei Deveny zacht. “Vandaag maakt hij zijn laatste stappen voordat hij... voordat het gebeurt.”

Lucas keek naar zijn horloge.

Het lag stil.

Doodstil.

Maar zijn hand tintelde.

Willem had hen gisteren gesproken.

Hij had hen gewaarschuwd.

En toch kon de geschiedenis niet worden veranderd.

Dat wisten ze.

Ze konden alleen kijken.

“Waar gaan we wachten?” vroeg Adriana, die bleek zag. “Als we hem willen zien voor het gebeurt, moeten we weten waar Guyon is.”

Zoals altijd kwam het antwoord niet van hen.

Chase draaide zijn kop, snoof diep en begon te lopen.

Niet rennen.

Maar een doelgerichte stap, als een soldaat die een geurspoor volgt dat niemand anders ruikt.

“Hij weet waar Guyon is,” zei Lucas.

Ze volgden de hond door straten die voller waren dan gisteren, maar toch zenuwachtig. Soldaten liepen vaker langs. Burgers fluisterden. Een paar mannen bij een kraam lachten te hard, alsof ze de spanning wilden verdrinken.

Chase liep door tot hij stil bleef staan bij een zijstraat die naar de achteringang van het Prinsenhof leidde. De ingang die bijna niemand gebruikte. De ingang waar Guyon gisteren stond.

En ja.

Daar stond hij.

François Guyon.

Het gezicht dat later in alle kronieken zou worden vertaald naar zijn echte naam.

Balthasar Gerards.

Hij stond niet meer in de schaduw.

Hij liep.

Rustig.

Met iets onder zijn mantel dat zwaar meebewoog.

“Hij heeft de pistolen bij zich,” fluisterde Adriana. “Hij heeft ze al dagen. Gekregen van een soldaat.”

“Dit is het,” zei Lucas. “Zijn laatste voorbereiding.”

Guyon stapte de hoek om, richting het binnenplein.

Ze volgden hem op afstand.

Hun hartslag de enige constante.

Ze kwamen uit bij de achterhof van het Prinsenhof.

Een rustige plek.

Bomen die schaduw wierpen.

Een pad dat naar de trap leidde waar Willem vaak langs liep.

Daar stond hij.
De Prins.
Rustig pratend met twee mannen.
Zijn gezicht kalm, bijna vriendelijk.

Josefien greep Lucas' hand.
“Dit is de laatste keer dat we hem levend zien.”

Op dat moment werd Lucas koud.
Niet door angst.
Maar door iets anders.

Zijn hand jeukte.
Het horloge in zijn zak werd zwaar.
Heel zwaar.

Hij haalde het eruit.

En toen gebeurde het.

Tik...tak...

De eerste tik ging dwars door hem heen.
Alsof iemand met een vinger tegen zijn ribben tikte.
Hij keek geschrokken naar Josefien.

“Ik hoor het,” fluisterde ze. “Spot hoort het ook.”

Spot dook onder haar haar.
Chase begon te blaffen. Niet luid, maar kort, alarmerend.
Rakker gromde, laag en fel.

Deveny legde haar hand op het medaillon.

Het werd warm.
Te warm.

“Hij is hier,” zei ze. “Hij is bij ons. Of wij bij hem. Ik weet het niet.”

Guyon kwam uit de schaduwen.
Zijn hand gleed onder zijn mantel.

Willem merkte hem pas toen hij al dichterbij was.
Hij draaide zijn hoofd.
Zijn ogen vernauwden.

Een kort moment stonden ze oog in oog.
De Prins en zijn moordenaar.

Toen sprak Guyon.
Een zin.
Zacht.
Maar onhoorbaar voor hen.

“Wat zei hij?” fluisterde Adriana.

“Geen idee,” zei Lucas met droge mond. “Maar het was genoeg.”

Want Guyon trok het eerste pistool.

Het horloge tikte opnieuw.
Harder.
Tik...tak...

Het medaillon gloeide in Deveny's hand.
Ze hapte naar adem.

“Lucas,” zei ze. “Iets gebeurt.”

Guyon's hand bewoog.
De prins' ogen werden groot.
Een soldaat riep iets.

En toen...

BOEM.

Het eerste schot.

BOEM.

Het tweede.

BOEM.

Het derde.

Lucas voelde zijn benen bezwijken.

Josefien krijste zonder geluid.

Deveny greep Rakker vast.

Adriana sloeg haar hand voor haar mond.

De tijd leek stil te vallen.

De lucht trilde.

Het horloge schreeuwde bijna.

Tik...tak...

Tik...tak...

Tik...tak...

Het werd te snel.

Te fel.

Deveny krijste plots.

“Mijn medaillon... het brandt...hij brandt nooit zo erg”

De kinderen renden naar elkaar toe zonder nadenken.

Chase sprong tegen Lucas op.

Spot verstopte zich volledig.

Rakker kroop dicht tegen Deveny aan.

De lucht werd grijs.

Dicht.

Dikker dan mist.

Alsof de wereld om hen heen oploste.

“Nee,” riep Lucas. “Niet nu. Nog niet.”

Maar de tijd had genoeg gezien.

De grijze wolk zwol op.
Het Prinsenhof verdween in rook.
De Prins viel uit zicht.
Guyon's silhouet loste op.

Ze hoorden nog één geluid.

Niet het schot.
Niet de schreeuw.

Maar de stem van Willem.

Heel zacht.

“Leef.”

En toen...

FLITS.

Het verleden scheurde open.
En zij vielen eruit.

10. Terug Naar Stilte

De wereld kwam terug als een klap in een natte doek.

Lucas voelde als eerste de vloer onder zich. Hard. Koud. De geur van boenwas. Het geluid van een ventilator in de verte. En het zwakke gezoem van een museumalarm dat altijd aan stond, maar niemand ooit hoorde.

Hij lag op zijn zij. Chase zat tegen hem aan. Josefien zat op de grond naast hem, haar ogen wijd, haar adem snel. Spot kroop trillend uit haar haar alsof hij zichzelf moest controleren of hij nog bestond.

“Lucas,” fluisterde Josefien. “We zijn... terug.”

Hij keek om zich heen.

De vitrine.

Het pistool.

Het glas.

Precies zoals het was.

Maar het licht viel net iets anders, alsof het museum nog niet wist dat er iets was gebeurd.

Hij keek naar zijn horloge.

Het lag in zijn hand.

Doodstil.

Geen tik meer.

Geen warmte.

Niet eens een trilling.

Alsof het tevreden was.

“Hoe lang waren we weg?” vroeg Josefien.

Lucas stond langzaam op en keek naar de klok op de muur.

“Het is precies dezelfde minuut,” zei hij. “Dezelfde seconde bijna. We zijn weggegaan... en weer teruggekomen... in het gat dat we achterlieten.”

Josefien slikte.

“Dus voor iedereen...”

Ze zocht naar woorden.

“Voor iedereen is er niks gebeurd.”

“Voor ons wel,” zei Lucas zacht.

Adriana stond midden in de zaal. Niet verdwaald of verbaasd, maar verward. Alsof haar lichaam wel was teruggekomen, maar haar gedachten nog een halve seconde achterliepen.

“Het voelde echt,” zei ze. “Alles. De geuren, de straten, de stemmen. De Prins. Hij keek me aan. Dat vergeet ik nooit meer.”

Josefien knikte langzaam, haar ogen vochtig.

“Hij zei iets tegen ons,” fluisterde ze. “Ik weet niet wat het precies was, maar... ik hoorde het. Heel zacht. Net voordat we teruggingen.”

Lucas wist wat ze bedoelde.

Hij had het ook gehoord.

Als een echo die niet bij dit museum hoorde.

Leef.

Het duurde even voordat ze door hadden dat één iemand ontbrak.

Deveny.

Ze keken om zich heen.

Achter vitrines.

Richting de deur.

Naar de andere hoek.

Maar ze stond er niet.

“Misschien is ze terug,” zei Josefien. “Misschien... kwam ze net iets eerder of later aan dan wij.”

“Of ze is nog onderweg,” zei Lucas. “De tijd neemt nooit precies dezelfde route.”

Adriana keek hen alle drie aan.

“Zien jullie haar nog terug?” vroeg ze voorzichtig.

Lucas antwoordde zonder twijfel.

“Ja,” zei hij. “Ik weet het zeker. De tijd laat mensen niet zomaar los.”

Hij stak het horloge terug in zijn jaszak.

Het voelde licht.

Vreemd licht.

Bijna alsof het sliep.

Josefien keek naar de vitrine.

Naar het pistool.

Het wapen dat nog steeds de geur van geschiedenis leek te dragen.

“Hij is dood,” zei ze. “We hebben het gezien. We konden niks doen.”

Adriana knikte langzaam, met tranen in haar ogen die ze probeerde weg te vegen.

“Maar hij leefde,” zei ze zacht. “Tot het laatste moment. En dat hebben wij gezien. Dat neemt niemand ons af.”

Ze liepen de zaal uit.

Langzaam.

Chase liep dicht tegen Lucas aan.

Spot klom weer op Josefien's schouder.

De wereld voelde te stil voor wat ze net hadden meegemaakt.

Bij de deur bleven ze staan.
Lucas keek nog één keer terug.

De zaal was zoals altijd.
Het pistool lag op zijn plek.
De trap stond stil.
Het licht was zacht.

Alsof de geschiedenis de deur achter hen had dichtgedaan.

Ze liepen het museum uit, de frisse lucht in van het echte Delft.
De stad klonk anders.
Helderder.
Lichter.
En toch wisten ze dat ze iets bij zich droegen dat niemand anders droeg.

Niet een voorwerp.
Niet een wond.
Maar een herinnering aan iets wat groter was dan tijd.

Josefien keek naar hem.

“Wat nu?”

Lucas dacht na.
Niet lang.
Het antwoord lag al klaar.

“Nu leven we,” zei hij. “Want wat wij hebben gezien... laat je niet toe om te slapen.”

Adriana haalde diep adem en keek naar de stad om hen heen.

“Delft voelt anders,” zei ze. “Maar misschien zijn wij dat.”

Ze liepen verder.
De stad ging door.
Mensen lachten.

Kinderen renden.
Fietzers reden voorbij.

En niemand wist hoe dichtbij het ooit was geweest.

Of hoe dichtbij het misschien nog zou kunnen komen.

Maar één ding wisten ze zeker.

Ze zouden Deveny vaker tegenkomen.

De tijd maakte geen fouten.

En voor het eerst sinds ze terug waren, glimlachte Lucas.

“En morgen,” zei hij zacht, “is gewoon weer vandaag.”

Nawoord

Sommige reizen eindigen waar ze begonnen.
Niet omdat de tijd rond is, maar omdat je zelf bent veranderd.

Lucas, Josefiën, Adriana en Deveny hebben iets gezien wat in geen enkel geschiedenisboek volledig past. Ze zagen mensen zoals wij. Ze zagen een stad die ademde en bang was. Ze zagen een man die wist dat gevaar dichtbij was, maar toch rechtop bleef staan. En ze zagen dat het verleden niet dood is. Het leeft in muren, in verhalen, in stille plekken waar de lucht net iets anders aanvoelt.

Ze konden niets veranderen aan dat ene moment.
Maar ze konden wel begrijpen.
En wat je begrijpt, draag je verder.

Nu lopen ze weer door hun eigen Delft.
Rustiger, maar nooit meer hetzelfde.
Elke steen heeft een verhaal.
En sommige verhalen komen dichterbij dan je ooit verwacht.

Misschien is tijd niet bedoeld om vast te houden, maar om van te leren.
Want wat zij hebben gezien, fluistert nog lang na.

En ergens, in een andere straat of een andere eeuw, staat een meisje met een medaillon dat nog warm is.
En een jongen met een horloge dat soms bijna wil tikken.

De geschiedenis is nooit voorbij.
Ze ademt alleen even uit.

bedankt voor het lezen.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin Kruiniger', with a large, stylized flourish.

Martin Kruiniger

de Aanslag in het Prinsenhof

Wanneer Lucas en zijn zusje Josefien in het Prinsenhof het pistool van Balthasar Gerards bekijken, gebeurt het onmogelijke. Josefien krijgt een hevig visioen, Lucas' oude zakhorloge begint te tikken en een grijze wolk trekt hen de geschiedenis in. Nog geen seconde later staan ze in Delft op acht juli 1584, twee dagen voor de moord op Willem van Oranje.

De stad bruist, maar onder alles gonst angst. Buitenlandse mannen duiken op in stegen, soldaten fluisteren achter gesloten deuren en de Prins zelf lijkt de dreiging te voelen. Terwijl Lucas en Josefien hun plek proberen te vinden, ontmoeten ze Deveny, een meisje uit hun.... eigen tijd?!

Samen ontdekken ze dat geschiedenis zich niet alleen afspeelt in boeken, maar in schaduwen, geheime routes en momenten waarop niemand kijkt. Ze komen gevaarlijk dicht bij François Guyon, de man die de wereld zal kennen als Balthasar Gerards. En hoe verder ze volgen, hoe duidelijker het wordt dat ze niets kunnen veranderen. Ze kunnen alleen getuigen zijn.

Drie schoten. Twee pistolen. Eén moment dat een land voorgoed verandert.

Een adembenemend, historisch nauwkeurig avontuur vol spanning, mysterie, emotie en tijdsprongen. Voor iedereen die wil ontdekken wat er echt gebeurde in de laatste dagen van Willem van Oranje.

